

เทศน์เช้า วันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๔

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองแกว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

วันนี้เป็นวันสำคัญทางพุทธศาสนา เพราะว่าเราเห็นเป็นความสำคัญทางพุทธศาสนา ในศาสนาสอนเรื่องทาน ศีล ภาวนา เรามาเสียสละของเราเพื่อผลประโยชน์ของเรา เห็นไหม ศาสนานี้เป็นศาสนา เวลาเราบอกว่าเราเป็นชาวพุทธ ถัดศาสนาต่างๆ เขาก็นับถือศาสนาของเขา

เราเป็นชาวพุทธนะเรานับถือพุทธศาสนา ถ้าเรานับถือพุทธศาสนา เราจะเชื่อองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นคนวางรากฐานไว้เอง เวลาสอนพระ เห็นไหม เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมา นี่พุทธประเพณีเขาทำกันอย่างไร? เขาคำรงชีวิตอย่างไร? เทวดามาถวายบาตร ๔ ใบ อธิษฐานให้เหลือใบเดียวแล้วออกบิณฑบาต

นี่ไงพระเราก็เหมือนกัน พระเราเลี้ยงชีพด้วยปลีแข้ง คือการเดิน เดินออกไปบิณฑบาต นี่เวลาเป็นเราเป็นบริษัท ๔ เราทำหน้าที่การงานของเรา เราจะหาบุญกุศลของเรา เข้าขึ้นมาหุงหาอาหาร เราต้องกินอยู่แล้ว เราก็ตักปากหม้อนั้นใส่บาตร เห็นไหม มันมีกิจกรรม พอใส่บาตรขึ้นไปแล้วนะ โอ.. ทู๊กก็เกือบเป็นเกือบตายทั้งวันเลยนะ พอได้ใส่บาตรมันก็ปลงได้ใช่ไหม? เฮ้อ! ทีหนึ่ง นี่มันมีอุบายของมันอยู่ในนั้น ถ้าคนรู้จักกรรม แต่ถ้าคนไม่รู้จักกรรมมันก็ได้อะไรเลย

นี่พุทธศาสนา เราเป็นชาวพุทธ ถ้าเราลงองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เห็นไหม สักคำที่ส่งเสริมพุทธศาสนา แล้วศาสนาต้องส่งเสริมด้วยหรือ? ศาสนาส่งเสริม เห็นภัยในศาสนา เวลาไฟไหม้ เวลาพายุพัดมา วัตถุประสงค์เสียหายนี่เห็นภัยในศาสนา ถัดต่างๆ เขาเข้ามาจากจ้วง เขาเห็นภัยในศาสนา เราไปเห็นภัยในศาสนาที่วัดดูไง

“ศาสนวัตถุ ศาสนาพิธี ศาสนบุคคล ศาสนธรรม”

นี่เวลาทุกข์มันเบียดเบียนหัวใจ เราไม่รู้จักภัยของศาสนา พุทธะ พุทธโธ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน คือหัวใจของเรา ความสุข ความทุกข์ ความบีบคั้นของกิเลส มันบีบคั้นหัวใจไม่เห็นภัย ไปเห็นภัยแต่เขาจะรุกรานศาสนา เขาจะทำลายศาสนา แต่กิเลสทำลายหัวใจมันไม่ดู เห็นไหม ถ้ามันดูหัวใจที่นี้ นี่กาลเวลามันกัดกร่อนทุกๆ อย่างนะ กัดกินทุกๆ อย่างไปหมดเลย แล้วชีวิตเรานี้วันก็ล่วงไปๆ ชีวิตนี้มีการพลัดพรากเป็นที่สุด แล้วเราจะมีสิ่งใดเป็นสมบัติของเราไป

ถ้าวันสำคัญทางพุทธศาสนา เรามีสติสดุ้ง เห็นไหม เรามีสติ เราก็ได้ทำบุญกุศลของเราที่นี้ไง สมบัติพัสถานเราหามาเป็นปัจจัยเครื่องอาศัย มันอาศัยดำรงชีวิตนะ เวลาพระบวช เห็นไหม มีจีวร มีผ้าไตร นั่นคือเครื่องนุ่งห่ม มีบาตรคืออาหาร บาตรเพราะบิณฑบาตเป็นวัตร มีฆมกรกเป็นกระบอกกรองน้ำ มียารักษาโรค มีกลดที่อยู่อาศัย

ปัจจัย ๔ นี้ขาดไม่ได้ แม้แต่พระนะ พระเวลาบิหาร ๘ ก็คือปัจจัย ๔ ที่นี้ปัจจัย ๔ ใครมันจะโง่งขนาดที่ว่าไม่หาอาหารไว้ดำรงชีวิตเลย มันก็ต้องหาอาหาร หากความมั่นคงของชีวิต แต่นั่นเป็นสมบัติทางโลกนะ ใครมีอำนาจวาสนา ทำสิ่งใดก็ประสบความสำเร็จ ประสบความสำเร็จ รบรื่นดีงาม ใครทำบุญมาครั้งๆ กลางๆ ก็ได้ครั้งๆ กลางๆ ใครทำมาทุกข์ทนเหนื่อยใจ เราก็ปากกัดตีนถีบ แต่! แต่มันมีหัวใจ มันมีความรับรู้ เพราะหัวใจมันโง่ เพราะมันโง่มันถึงทำกันมาอย่างนั้น

กรรมคือการกระทำ สิ่งใดทำสิ่งที่ดีมันถึงตอบสนอง ครูบาอาจารย์ท่านสอนนะ คนเราทำบุญกุศล ถึงเวลาทุกข์ยากมันจะมีคนมาช่วยแก้ไขให้วิกฤตินั้นผ่านไป ผ่านไป ผ่านไป การผ่านไป เห็นไหม ชีวิตนี้เราดำรงชีวิตไป แล้วหัวใจละเวลามันวิกฤติใครช่วยมันล่ะ ใครช่วยมัน?

สติเราต้องฝึก ถ้าเราฝึกสติของเรา สติ เห็นไหม ขันติ บารมีธรรม ขันติธรรม บารมีธรรม.. ขันติคือความอดทน ถ้าเราอดทนอดกลั้น คนถ้าไม่มีความอดทนอดกลั้นเจอสิ่งใดก็ท้อแท้ อ่อนแอ มันก็ทำอะไรไปไม่ประสบความสำเร็จ แต่ถ้าเรามีสติของเรา นะ เรามีขันติธรรมของเรา เราแก้ไขของเราไป ชีวิตนี้เป็นอย่างนี้ ทุกข์ของแต่ละคนก็ไม่เหมือนกัน

เวลาทุกข์ของแต่ละคน เห็นไหม มุมมองของใคร ความเห็นของใคร จริตของใคร ความทุกข์ของใคร ถ้าเรามีสติ ครูบาอาจารย์บอกว่าให้มองเป็นเรื่องขำๆ มันเป็นเรื่องขำๆ นะ แต่ถ้าคนไปจริงจังกับมันนะทุกข์ตายเลย แต่เวลาประพุดปฏิบัติไม่ใช่เรื่องขำๆ นะ ถ้าเรื่องขำๆ เวทนาก็ขำๆ กันมาสิ ไม่ปวด ไม่ปวดนะ เวลาทุกข์ขึ้นมาทีก็ขำๆ กันมาสิ มันไม่ขำสิ มันปวดจริงๆ มันไม่ขำหรือ แต่เราเลือกใช้ไง

สติของเรา ปัญญาของเรา ถ้าเรายังไม่ได้เข้าไปสู่ในการภาวนา สิ่งนี้มันเป็นสิ่งกระทบจากภายนอก มันช่วยเหลือเจือจานกันได้ เจ็บไข้ได้ป่วยก็ไปหาหมอ เห็นไหม เวลาทุกข์ทนเจ็บใจนะ เขาบอกเลขขอข้าวกินสักมื้อสิไม่มีเงินกินข้าว เขาก็ให้นะ สิ่งต่างๆ มันช่วยเหลือกันได้ แต่เวลาทุกข์มันบีบคั้นในใจนะ พ่อแม่โอ้แล้วโอ้อีกมันก็ทุกข์ ใครโอ้ขนาดไหนมันก็ทุกข์ สิ่งนี้เราต้องมีสติของเรา เราฝึกของเรา ศาสนธรรมคำสั่งสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านี้ไง

เราเห็นภัยในศาสนา แต่เราไม่เห็นภัยของกิเลส แล้วภัยของกิเลสนี้ของใครของมัน เห็นไหม เวลาทำสิ่งใด คนนั้นเบียดเบียนเรา คนนั้นกลั่นแกล้งเรา แต่ถ้าจิตใจของเรานะ เราแก้ไขในหัวใจของเรา ถ้าเราแก้ไขใจของเราละ เราเห็นภัยในศาสนา

ศาสนาธรรมคำสั่งสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค.. สมุทัย ตัณหาความทะยานอยาก สิ่งที่ผลักไส เห็นไหม ตัณหา วิภวตัณหา สิ่งที่ไม่พอใจ สิ่งที่ไม่ปรารถนาสิ่งนี้ผลักไส ยิ่งผลักไส เวลานั้นภาวนา เวลามันปวด อยากให้ปวด หาย ปวดมันทับเท่าทวีคูณยิ่งปวดใหญ่ เวลาทุกข์แล้วอยากผลักไส อยากให้มันไม่มีวิธีการแก้ไข แก้ไขกันอย่างไรหรือ? การแก้ไขคือการปฏิเสธมันหรือ?

การแก้ไขเราต้องตั้งสติ เห็นไหม แล้วเราแก้ไข นี้ทุกข์ สมุทัย.. สมุทัยคือตัณหา ความทะยานอยาก พอตัณหาความทะยานอยาก ความผูกพัน ความทิฐิมานะ ความวิกฤตินั้นถ้าจิตใจมันปล่อยได้ มันปล่อยตัณหา ปล่อยสมุทัย ทุกข์ก็ดับไป ทุกข์เกิดจากสมุทัย ทุกข์เกิดจากตัณหาความทะยานอยาก อยากได้ อยากดี ผลักไสไม่ต้องการ สิ่งที่ไม่พอใจก็ผลักไสๆ ไม่ต้องการ

มันผลักไสไม่ได้หรือ มันเป็นของมันอย่างนี้ แต่ถ้าฉลาดกับมันนะ ไม่โง่กับมัน เข้าใจมันแล้วจบ เอ๊ะ.. มันอยู่ไหนไม่เห็นมีเลย เมื่อกี้ทุกข์เกือบตาย พอปัญญาคลี่คลาย

แล้วหาทุกขไม่เจอ อยากจะเจ็บๆ ปวดๆ อีก หามันก็ไม่เจอ เห็นไหม เวลามันมาทำไม มันใหญ่โตขนาดนั้นล่ะ? เวลามาเป็นภูเขาเลากา แต่เวลามันพิจารณาแล้ว มันหายไปไหน ละมันไม่เห็นมีเลย มันหายไปไหน มันหายไปไหน?

มันเป็นนามธรรมหมด เห็นไหม ศาสนานี้เป็นนามธรรม เราศึกษาตาม พระไตรปิฎก ศึกษาตามทฤษฎี มันเป็นชื่อของมัน ชื่อของสติ ชื่อของสมาธิ ชื่อของ ปัญญา โอ้อโฮ.. ปัญญาคนนี่ไบร์ทมากเลย แต่มันโง่กับกิเลสตัวมันเองมหาศาลเลย แต่ถ้า เราฉลาดกับกิเลสของเรา ฉลาดกับจิตใจของเรา เรายังรักษาของเรา

นี่ภัยในศาสนานะ ถ้าคนมันฉลาดแล้วภัยมันจะมาจากไหน? แต่คนมันบ้านร้าง บ้านเราไม่ดูแล แล้วเราบอกว่าจะปกป้องศาสนา ปกป้องศาสนา แต่ถ้าในใจของตัวมัน ฉลาด มันมีปัญหาของมัน มันรู้ถูกรู้ผิด ใครจะมาทำลายศาสนานั้นได้ ถ้าบุคคลในศาสนา นั้นเป็นผู้ฉลาด แต่บุคคลในศาสนานั้นเป็นผู้ที่ไม่ฉลาด ข้างนอกไม่ต้องทำหรือมัน ทำลายกันเอง ข้างในนี่มันทำลายกันเอง กิเลสในใจของเรามันก็ทำลายหัวใจเรา เห็นไหม

วันนี้นำสำคัญทางพุทธศาสนา เรากำลังว่าพระพุทธรูปอยู่ที่วัด พระพุทธรูป อยู่ที่พระ แต่เราไม่ว่าพุทธรูปอยู่ที่ใจเรา พุทโธคือธาตุรู้ ความรู้สึกนึกคิดเรานี้คือตัว ศาสนา

“ผู้ใดเห็นธรรม ผู้นั้นเห็นตถาคต ผู้ใดทำจิตสงบ ผู้นั้นได้เฝ้าองค์สมเด็จพระ สัมมาสัมพุทธเจ้า ผู้ใดมีปัญหา มีมรรคญาณขึ้นมา เราจะเห็นพระพุทธรูปด้วยความเนื้อ เถ้”

ตัวศาสนาแท้ๆ คือความรู้สึกของเรานี้แหละ ผู้ใดเห็นธรรม ผู้นั้นเห็นตถาคต เรา จะได้เฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปัจจุบันเดี๋ยวนี้ ไม่ใช่ ๒,๐๐๐ กว่าปีแล้วเราไม่ เจอ เราจะรู้ เราจะเห็น เราจะได้เฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เราจะได้กอดองค์ สัมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอยู่กับเราเลย

นี่ตัวศาสนาแท้ๆ อยู่ที่นี้ ฉะนั้น เวลาปกป้องศาสนา ปกป้องใจเรา แล้วฝึกใจเรา ให้ฉลาดขึ้นมา แล้วเราจะรู้ จะเห็น จะเข้าใจสิ่งต่างๆ แล้วเราจะอยู่ในศาสนา เรามีศาสนา ด้วยความ.. นี่เห็นไหม เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพูดในธรรม

“เกิดเป็นคนนี้แสนยาก เปรียบเหมือนเต่าตาบอดอยู่กลางทะเล แล้วโผล่ขึ้นมา มันมีบัวงอยู่บัวหนึ่ง ถ้าโผล่ขึ้นมาเข้าบัวงนั้นถึงได้เกิดเป็นคน”

เกิดเป็นคนนี้แสนยาก คุณสัตว์สี่ สัตว์ต่างๆ มันเกิดมหาศาลเลย.. เกิดเป็นคนนี้แสนยาก เกิดเป็นคนแล้วพบพุทธศาสนายากขึ้นไปอีก! ศาสนามันมีเป็นคราวๆ มานะ นี่คนจะเสื่อมไป คนจะไม่ศรัทธาไป ศาสนาไม่มีคนรักษามันก็เจือจางไป พระศรีอริยเมตไตรยก็จะมาตรัสรู้ข้างหน้า แล้วคนก็จะมาดูแลอีกทอดๆ หนึ่ง

เกิดเป็นคนนี้แสนยาก พบพระพุทธศาสนายากกว่า! แล้วปฏิบัติขึ้นมาให้เป็นในหัวใจของเรา ยิ่งยากเข้าไปใหญ่! เห็นไหม ปกป้องศาสนาที่นี้ แล้วถ้าที่นี้มันเป็นความจริงขึ้นมาะ เราจะปกป้องศาสนาได้ทุกๆ อย่างเพราะเราเข้าใจ

กาลเวลามันกัดกินทุกๆ อย่างนะ ชีวิตเรามีการพลัดพรากเป็นที่สุด อย่างไรก็ตามแล้วแต่เราเกิดเป็นชาวพุทธแล้ว พบพุทธศาสนาแล้ว เราควรจะได้สมบัติ ได้ความจริงในหัวใจของเรา ให้ไปกับเรา ถึงจะเกิดอีกก็เกิดให้มีหลักมีเกณฑ์ เห็นไหม ถ้าจริงจังในปัจจุบันนี้ เอาให้สิ้นกิเลสได้ ถ้าสิ้นกิเลสแล้วนะ เกิดหรือไม่เกิดมันรู้ของมันนะ

เกิดตายนี้สมมุติ เกิดตายนี้ของหลอก จิตไม่หลอก จิตตัวนี้ จิตดวงนี้จะเกิดตายตลอดไป แต่เวลาเราเกิดของเรานี้เกิดจริงๆ จริงตามสมมุติ จริงตามอายุขัย แล้วพอมันไปแล้วนะเราก็นึกว่ามันจบ แต่ไอ้ที่นึกว่าจบ มันไปนี่มันไปรู้ของมันข้างหน้า มีคนถามอย่างนี้ บอกว่า “ตอนนี้ผมเป็นคนที่มีปัญญามาก มีความสนใจในศาสนา มาก ตายไปแล้วเราก้ไปต่อเนื่องอีกไม่ได้หรือ?”

เวลาตายนะมันก็ไปเกิดเป็นคนใหม่ จิตแก่นี้แหละแต่เกิดเป็นคนใหม่ สถานะก็ใหม่ สังคมก็ใหม่ การศึกษาก็ไปเริ่มต้นใหม่ แล้วมันยังมันคงอยู่หรือเปล่าล่ะ? ถ้ามันคงอยู่มันก็ต่อไป เห็นไหม พระโพธิสัตว์ ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขย มันคงตลอดไป ถ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพยากรณ์แล้วไม่มีบิดพลิ้ว

แต่ของพวกเรานี้เดี๋ยวก็ดี เดี่ยวก็ร้าย เดี่ยวก็เปลี่ยน เดี่ยวก็แปลง พอได้สถานะใหม่มาก็ไปอีกอย่างหนึ่ง เห็นไหม ฉะนั้น ถึงเอาที่ปัจจุบันนี้ เข้มแข็งกันที่นี้ ตอนนี้นั้นมี

ศรัทธา มันมีความเชื่อ มันคลุกคลีกับศาสนา เอาให้จริงให้จัง ถ้าจริงจังแล้วนะไม่ต้องไป
เพื่อข้างหน้า

วันนี้! เราไปคิดแต่พรุ่งนี้ แต่วันนี้ วันนี้คือชาตินี้ พรุ่งนี้คือชาติหน้า.. ภพชาติมี
จริง สรรพสิ่งมีจริง การเกิด การตาย นี้เกิดตามสมมุติ เกิดตามวิญญูะ เห็นใหม่ กามภพ รูป
ภพ อรูปภพ แต่เวลาเราปฏิบัติแล้วนี้วิญญูะมันพ้นออกไป มันหักออกไปจากวิญญูะ

จิตดวงนี้มหัศจรรย์มาก ยิ่งปฏิบัติไป เห็นไป รู้ไป นิมหัตถ์มหัศจรรย์มาก แล้วเวลา
ปฏิบัติไป เวลาครูบาอาจารย์ท่านรู้เห็นของท่าน ท่านกราบองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธ
เจ้าด้วยความซาบซึ้งๆ เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ารู้ก่อนมา แล้ววางไว้ให้
พวกเราพยายาม แล้วเห็นภัย แล้วแก้ไขให้ใจของเราเป็นธรรมขึ้นมา เราจะเข้าใจ แล้วเรา
จะซาบซึ้งมาก เอวัง